

[Stinus.]

ligt samarbejde mellem de to Tysklande. Skal noget sådant lykkes, forudsætter det imidlertid en tilsvarende positiv holdning hos den østtyske regering.

Hvis et bedre forhold mellem de to Tysklande bliver resultatet af det, der nu er i gang, er det givet, at dette også må få betydning for andre vestlandes, herunder Danmarks, forhold til Østtyskland. Det vil være naturligt, om man da også fra dansk side udbygger sine kontakter med DDR. Afskaffelse af de såkaldte kontrolrådspas kan være begyndelsen. De forestående Berlinforhandlinger, forhandlingerne mellem de to Tysklande og forhandlingerne mellem Bonn og Moskva kan alle opfattes som forløbere for en europæisk sikkerhedskonference.

Det radikale venstre går positivt ind for tanken om afholdelse af en sådan konference, men mener, at konferencen bør grundigt forberedes, og det sker efter vor opfattelse netop bedst ved, at man ved en række møder forbereder grunden. Det er jo naturlig Sovjetunionen og de østeuropæiske lande, der har presset på for afholdelse af en europæisk sikkerhedskonference. Det seneste udspil kom fra Warszawapagtlandenes møde i Prag den 30.-31. oktober.

Der er i kredse i den vestlige verden inden for NATO modstand mod afholdelse af en sikkerhedskonference. Der er først og fremmest modstand mod afholdelse af en konference uden deltagelse af NATO-landene USA og Canada. Vi er enige i, at USA og Canada skal deltage i konferencen. Visse udtalelser fra russisk og østeuropæisk side tyder på, at østlandene vil være indforståede hermed, men vi savner en egentlig officiel tilkendegivelse. Det er blevet hævdet, at russerne ønsker at handle om amerikansk og canadisk deltagelse, således at USA og Canada kunne få lov til at deltage under forudsætning af, at Østtyskland kan deltage. Dette sidste kan næppe volde uoverstigelige hindringer. Det er det radikale venstres opfattelse, at det må være givet, at

den østtyske ledelse må inddrages i alle forhandlinger om en ændring af de europæiske forhold.

Det er vores opfattelse, at Danmark og NATO skal stille sig positivt til forhandlingerne. Som jeg har sagt ved tidligere lejligheder, bør det klart fremgå af den af NATO førte politik, at man aktivt arbejder frem imod at skabe forudsætninger for magtblokkernes opløsning og etablering af en egentlig europæisk sikkerhedsordning. Afholdelse af en europæisk sikkerhedskonference kan være et skridt på vejen til en sådan ordning.

Jeg vil gerne benytte lejligheden til at give udtryk for tilfredshed med den måde, hvorpå regeringen og udenrigsministeren har ført sagen om Grækenland igennem Europarådet. Man kan selvfølgelig stille det spørgsmål, i hvilket omfang menneskerettighedskommissionens stilling og det græske regimes udtræden af Europarådet er til øjeblikkelig glæde for den græske befolkning, men der kan ikke være tvivl om, at situationen er ubehagelig for obersterne. USA er næppe tilfreds med, at Grækenland blev tvunget til at forlade Europarådet. Meget tyder på, at USA tværtimod gjorde sig ihærdige anstrengelser for at hindre, at det skulle komme så langt. USAs trøstpræmie til Grækenland var udnævnelsen af en ny amerikansk ambassadør, der netop på det tidspunkt kun kunne opfattes som en opmuntring til obersterne.

Det er givet, at USA nærer frygt for, at Grækenland nu i en slags tilstand af fornærmelse også skal melde sig ud af NATO. På baggrund af Grækenlands geografiske beliggenhed, kuppet i Libyen, uroen i Mellemøsten, opbygningen af en russisk flåde i Middelhavet osv. ville dette set fra et NATO-strategisk synspunkt være uheldigt. Den senere tids udtalelser fra Papadopoulos om, at Grækenland nu er rede til at handle med alle lande uafhængigt af disses samfundssystemer, og at den internationale kommunisme ikke længere udgør en fare for Grækenland, afslutningen af en handelskammer-